

STATSKASSEN BETALER MINDST HALVDELEN AF DIN SKATTESAG

Klager du over SKAT's opgørelse af din skat og får du medhold, skal du ikke selv betale din advokat- eller revisorregning. Taber du, betaler det offentlige halvdelen af regningen.

Små 300.000 skatteydere – privatpersoner og selskaber – får hvert år forhøjet den skattepligtige indkomst. Forhøjelserne medfører i runde tal 13.000 klagesager i skatteankenævnene og 4.000 klagesager i Landsskatteretten. Nogle hundrede skatteydere vælger hvert år at indbringe Landsskatterettens afgørelse for domstolene. Domstolssagerne starter normalt i byretten med fri appel til enten Østre Landsret eller Vestre Landsret. Visse mere principielle sager kan starte i landsretten med fri appel til Højesteret.

Et spørgsmål, der gennem mange år har været et fast tilbagevendende punkt i debatten om retssikkerhed på skatteområdet, er udgifterne til sagkyndig bistand i skattesager, typisk advokat- eller revisorudgifter. Problemet har navnlig været, at skatteyderen selv har afholdt betydelige udgifter, ofte gennem flere instanser, og har stået tilbage med et økonomisk tab, selvom skatteyderen har vundet sagen. Der er utvivlsomt mange skatteydere, der tidligere har opgivet at føre skattesager, netop fordi det er en økonomisk belastning, foruden sikkert også for mange en psykisk belastning, der kan blive ganske langvarig.

Tilbage ved den borgerlige regerings tiltræden tog regeringen hurtigt initiativ til nye regler for omkostningsdækning, der har styrket skatteydernes retssikkerhed i skattesager væsentligt. En opgørelse viser, at der årligt bliver udbetalt 50-60 mio. kr. i godtgørelse fra staten. Man skønner, at godt 4.000 skatteydere hvert år er berettiget til fuld omkostningsdækning.

Omkostningsordningen på skatteområdet er unik – der findes ikke en tilsvarende adgang til omkostningsgodtgørelse for andre typer sager mod offentlige forvaltningsmyndigheder.

Hvor stor er godtgørelsen?

Reglerne giver fuld omkostningsdækning i sager, som skatteyderen vinder. Det gælder også, hvis skatteyderen ikke får fuldt medhold, men dog i overvejende grad vinder sagen. Om man har vundet sagen i overvejende grad skal afgøres efter en samlet skønsmæssig vurdering ud fra kriterier som antal klagepunkter, sagens beløbsmæssige værdi, sagens eventuelle vidererækkende betydning og dens betydning for retstilstanden på området.

Falder sagen sådan ud, at man taber sin sag – man får altså ikke overvejende medhold – er man også berettiget til dækning af bistandsudgifterne, nemlig med 50 procent af udgifterne.

Sker der det, at myndighederne viderefører en skattesag i klagesystemet, selvom skatteyderen har fået medhold ved en instans, er skatteyderen også garanteret fuld omkostningsdækning ved den instans, som myndighederne har indbragt sagen for. Det gælder også selvom myndighederne måtte ende med at få medhold.

Hvilke sager er godtgørelsesberettigede?

Der ydes godtgørelse ved klage til skatteankenævn og Landsskatteretten i skattesager, og ved anmodning til disse instanser om genoptagelse af en tidligere afgørelse. Der ydes også godtgørelse ved klage i sager om bevillinger og dispensationer, fx klage over afslag på genoptagelse af en skatteansættelse. Herudover ydes der godtgørelse i domstolssager. I de tilfælde, hvor skattemyndighederne viderefører en sag, som skatteyderen har fået medhold i, er skatteyderen som nævnt berettiget til godtgørelse uanset sagens udfald. Endelig omfatter ordningen sager vedrørende skatter, afgifter og told ved EF-domstolen, og klagesager om ophævelse af dobbeltbeskatning.

Selskaber og fonde kan efter reglerne blev ændret i 2009 ikke få godtgørelse i klagesager eller retssager, hvis sagen er indbragt eller anlagt efter 14. juni 2009. Men alle fysiske skatteborgere og øvrige juridiske personer, herunder dødsboer, er fortsat fuldt berettiget til godtgørelse, og det gælder ikke kun lønmodtagere, men også selvstændige erhvervsdrivende og hovedaktionærer. I stedet for godtgørelsen kan selskaber og fonde fremover fratække udgifterne i indkomstopgørelsen. Samlet set er det en beklagelig forringelse af retssikkerheden på skatteområdet for selskabers og fondes vedkommende.

Hvilke udgifter er godtgørelsesberettigede?

Først og fremmest er det udgifter til sagkyndig bistand, der er godtgørelsesberettiget. Advokatregningen er altså omfattet. Herudover er det udgifter til syn og skøn, sagkyndige erklæringer og andet bevismateriale.

Det er værd at bemærke, at også udgift til en sagkyndigs vurdering af om der overhovedet bør føres sag mod SKAT, kan være godtgørelsesberettiget.

Endelig drejer det sig i domstolssagerne om retsafgifter og pålagte sagsomkostninger til Skatteministeriet, for det tilfælde sagen tabes. Omvendt reduceres de godtgørelsesberettigede udgifter naturligvis med tilkendte sagsomkostninger.

Det er accepteret fra Skatteministeriets side, at de advokatudgifter, der skal godtgøres, er baseret på de sædvanligvis anvendte timesatser. Og det er i samme forbindelse accepteret, at honoraret til specialister i skatteproces kan være højere end den gennemsnitlige timesats for advokater.

Skatteproces er et ekspertområde

Fra den udkigspost skattepraktikere har, kan man løbende iagttage den eksplosive vækst i skattelovgivningen. Løbende vedtages ændringer i eksisterende lovgivning og nye love vedtages. Og lovenes detaljeringsgrad stiger. Hertil kommer de mange regler, der fastsættes administrativt. Sidst, men bestemt ikke mindst, har vi så den voluminøse administrative praksis og domstolspraksis på de forskellige skatteretlige områder, som er en meget væsentlig retskilde, når konkrete sager skal afgøres – men som for skatteyderne er umulig at finde rundt i. Tilbagevendende snakkes der om regelsanering på skatteområdet, men de fleste praktikere er vist enige om, at gennemførte regelsaneringer som regel alene er af kosmetisk karakter – og vistnok også om, at det ganske enkelt ikke er muligt at simplificere skattelovgivningen fundamentalt.

På grund af skatterettens kompleksitet og dynamik har hovedparten af landets skatteydere ikke mulighed for at gennemskue og forstå skattesystemet. Det vil derfor ofte være meget vanskeligt for en borger selv at føre sin sag, endda også for de administrative myndigheder.

Hertil kommer, at man som skatteborger i konflikt med skattemyndighederne, men uden sagkyndig bistand, nok næppe kan undgå følelsen af, at kampen ikke er fair. SKAT, skatteankenævnene og Landsskatteretten skal i deres sagsbehandling følge et princip om, at sagen skal oplyses ordentligt inden der træffes afgørelse. Oplysninger, der er gunstige for skatteborgeren, skal myndighederne fremskaffe og inddrage i vurderingen, og det indebærer principielt, at skattemyndighederne ikke er skatteborgerens modpart i gængs forstand. Alligevel må man se i øjnene, at i virkelighedens verden er det skatteborgerens opfattelse, at skattemyndighederne står over for ham eller hende som en modpart – og end-

da som en meget stærkere modpart, da myndighederne jo har ekspertisen og de ubegrænsede ressourcer. Det sker sikkert ofte, at borgeren føler sig magtesløs overfor myndighedernes krav til borgeren om betydelig ressourceanvendelse på skattesagen, der måske alene angår et beskedent skattebeløb.

Retssikkerhed på skatteområdet bliver heldigvis taget højtideligt i flertallet af sager. Men alligevel kan det jo gå galt for skattemyndighederne. Allerede den omstændighed, at skatteborgere meget ofte får helt eller delvist medhold i deres klage viser jo også, at myndighederne, der varetager skatteopkrævningen, regelmæssigt tager fejl – eller ganske enkelt anlægger en forståelse af skattereglerne og af sagens faktiske beviser, der, til skade for skatteborgeren, er for restriktiv.

Ekspertbistanden

Der er derfor grund til at anvende sagkyndig bistand i mellemværendet med skattemyndighederne. Det gælder uanset på hvilket niveau i systemet mellemværendet finder sted, selv om man generelt kan sige, at kravene stiger, jo højere op i klagesystemet man kommer. Samtidig må det nævnes, at jo tidligere i sagsforløbet der antages sagkyndig bistand, jo større er sandsynligheden for en hurtig afklaring af sagen.

Den bistand, som rådgiveren skal yde, vedrører i første omgang grundlæggende sagens oplysning og fremførelse af de relevante faktiske og juridiske synspunkter. Bevisfremskaffelse og faktumhåndtering er et meget vigtigt element i forberedelsesfasen. I domstolssagerne ses det, hvordan sager med en utilstrækkelig sagsoplysning kun kan afgøres til borgerens ugunst – fordi domstolen jo ikke kan træffe afgørelse på andet grundlag end det der er fremlagt for domstolen. Fremførelsen af de rette synspunkter til støtte for borgerens sag er naturligvis også meget væsentlig, og også her må man sige, at gode sager kan blive tabt som følge af en utilstrækkelig indsats fra rådgiverens side.

Skatteproces er i dag et specialistområde. Det er ikke nok at kende skatteretten. Andre juridiske områder er ofte involveret. Det gælder fx navnlig forvaltningsretten, som får betydning når skattemyndighederne har lavet fodfejl i sagsbehandlingen – eksempelvis glemt at indhente borgerens bemærkninger til oplysninger, som myndighederne er i besiddelse af. Det gælder også fx EU-retten, der har stigende betydning på skatteområdet.

Desuden spiller strategier en stor rolle. Det gælder fx i forbindelse med syn og skøn, som ofte bliver udslagsgivende for, at skatteyderen får medhold.

Det er derfor godt for retssikkerheden, at der med omkostningsdækningsordningen er mulighed for med en betydelig begrænset økonomisk selvrisko at antage specialiseret skatteprocesbistand – også i sager som drejer sig om mindre skattebeløb.

Hellerup, den 12. februar 2010

Skatteadvokaterne

Martin Simonsen

Advokat (H), LL.M.